

ŽIVOT V PRALESE

výtvarná výzva pre ZUŠ

Viete, kde tajomný život lesa žije svoj vlastný čarovný príbeh?

Spoznajte jedno z najstarších chránených území na Slovensku ocenené Európskym diplomom.

Vyzývame mladých výtvarníkov so vzťahom k prírode, aby vyjadrili svoje predstavy o tom, ako plynie život v Dobročskom pralesi.

Pozývame vás do vzácneho chrámu prírody, kde máte príležitosť vidieť jedinečné súžitie starých stromov s mladými, zachytiť širokú paletu farieb a hru svetla. Načerpajte energiu života z tajomných komnát pralesa a svoje pocity a vnemy preneste do svojho jedinečného diela.

PROPOZÍCIE

Cieľová skupina: 2. kategórie: žiaci základných umeleckých škôl – 1. stupeň
žiaci základných umeleckých škôl – 2. stupeň

Termín ukončenia výzvy: výtvarné diela zašlite **do 20. 6. 2022**

Termín vyhlásenia výsledkov: vyhodnotenie prebehne **do 30. 6. 2022**

Podmienky zapojenia sa do výzvy:

- poslať vopred vyplnenú **PRIHLÁŠKU** spoločne so súhlasom autora (zákonného zástupcu) s použitím diela do **31.3.2022**
 - každý žiak môže poslať max. **1** výkres
 - výkres označiť štítkom na zadnú stranu s uvedením: **meno autora, názov diela, vek, názov ZUŠ**
 - výkres zaslať na adresu: Správa CHKO Poľana, J. M. Hurbanu 20, 960 01 Zvolen, v termíne do **20. 6. 2022**
 - preferovaný formát papiera – **A3**
 - použitá technika – **bez obmedzenia**
- **Zaslané práce budú vyhodnotené odbornou komisiou.**
 - **Najlepšie práce ocenené vecnými cenami.**
 - **Umelecká tvorba výzvy bude prezentovaná širokej verejnosti formou výstavy.**
 - **Vybrané práce budú použité v propagačných materiáloch o NPR Dobročský prales a taktiež prezentované v Ročnej správe k Európskemu diplomu pre Radu Európy v Štrasburgu.**

SPRIEVODNÉ SLOVO

V katastri obce Čierny Balog sa nachádza jedno z najstarších chránených území na Slovensku – **Národná prírodná rezervácia Dobročský prales**. Prírodné hodnoty sú tu chránené od roku **1913**, keď Slovensko bolo súčasťou Rakúsko-Uhorského cisárstva.

Raritou územia sú stromy dorastajúce úctyhodných rozmerov. Najznámejším z nich bola **jedľa**. Patrila medzi najmohutnejšie jedle v Európe. Merala 56 m, vážila 38 ton a obvod jej kmeňa bol 193 cm. V roku 1964 bola zlomená silným vetrom. Torzo jej kmeňa inšpirovalo mladého umelca a vytvoril jeho repliku, ktorá dodnes ohromuje svet. Nájsť ju môžete v Lesníckom skanzene vo Vydrove (Vydrovská dolina).

Prales má svoj životný cyklus podobný tomu nášmu ľudskému. Vývoj v Dobročskom pralesi plynie ako kolobeh života, v ktorom sú zastúpené všetky vývojové, ktoré sa vzájomne prelínajú a vytvárajú jeho charakteristický vzhľad. V štádiu **dorastania** v ňom stromy najprv intenzívne rastú, tak ako my ľudia. Mladá generácia má vysokú vitalitu a pribojnosť o svoj životný priestor. V štádiu **optima** dosahujú stromy maximum svojho objemu. Po dosiahnutí maximálnej výšky a hrúbky tvoria opornú kostru celého lesa až do chvíle, kým dosiahnu svoj „dôchodcovský“ vek. Na konci tohto štádia prestarnuté, podlomené stromy prirodzeným dožívaním hynú a prales sa dostáva do tretieho štádia vývojového cyklu – štádia **rozpadu**. Postupne, keď už nevládsu odolávať poveternostným vplyvom a škodcom, pomaly chradnú a rozkladajú sa. V poslednom štádiu rozpadu odovzdajú všetko, čo počas svojho života získali. Svojou hmotou obohacujú pôdu a vytvárajú tak podmienky pre nový život. Celý vývojový cyklus Dobročského pralesa trvá 400 rokov. Jedľa sa prirodzene dožíva až 450 rokov, smrek 350 rokov a buk 250 rokov.

Význam a dôležitosť uvedeného územia aj z celoeurópskeho pohľadu potvrdzuje udelenie Európskeho diplomu, ktorým ho Výbor ministrov Rady Európy ocenil v roku 1998 za mimoriadne prírodné hodnoty územia a ich ochranu.

Počas trvania výtvarnej výzvy ponúkame mladým umelcom v mesiacoch apríl – máj 2022 možnosť zažiť prales všetkými zmyslami. Môžete sa zúčastniť exkurzie v najcennejšej časti NPR Dobročský prales a tvoriť svoje diela priamo v ňom.

Účasť na exkurzii nie je podmienkou. Do pralesa sa môžete preniesť aj prostredníctvom dokumentárneho filmu o NPR Dobročský prales: <https://www.youtube.com/watch?v=w5btU5UCYog>

V prípade akýchkoľvek otázok sme Vám k dispozícii na e-mailovej adrese alebo tel. čísle: anna.gondova@sopsr.sk (0903 298 303), andrea.kanuchova@sopsr.sk (0903 298 306)